



สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

สรุปการติดตามประเมินผล

แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง - น้ำท่วม

ปี 2567

ประเทศไทย



QR Code

กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ
สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 1 - 4

กันยายน 2567

๑. บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๕ (๒) กำหนดให้คณะกรรมการลุ่มน้ำมีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม เสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) เพื่อให้ความเห็นชอบ รายละเอียดดังนี้

มาตรา ๖๑ ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้า โดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำแล้ง ในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีที่เกิดภาวะน้ำแล้งอย่างรุนแรง โดยอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน
- (๒) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ
- (๓) การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง
- (๔) การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ
- (๕) วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่
- (๖) การหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง
- (๗) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำแล้ง

มาตรา ๖๔ ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้า โดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำท่วม ในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีฉุกเฉินที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้นโดยฉับพลัน โดยในการจัดทำแผนต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ผังน้ำ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่นั้น ประกอบด้วย โดยอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน
- (๒) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ
- (๓) การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
- (๔) การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม
- (๕) การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม
- (๖) การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ
- (๗) วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด
- (๘) วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป
- (๙) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม

มาตรา ๑๗ (๑๐) ให้ กนช. มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนป้องกันและแก้ไข ภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมของคณะกรรมการลุ่มน้ำต่าง ๆ เพื่อบูรณาการการป้องกัน และแก้ไขภาวะน้ำท่วมระหว่างลุ่มน้ำ ซึ่งการประชุม กนช. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ และครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๗ มีมติเห็นชอบแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ทั้ง ๒๒ ลุ่มน้ำ

ทั้งนี้ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการลุ่มน้ำ ได้ดำเนินการจัดส่งแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ไปยัง ผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรา ๖๒ และ มาตรา ๖๕ ทั้ง ๒๒ ลุ่มน้ำ ซึ่งได้สร้างการรับรู้การดำเนินการภายใต้แผนดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

เพื่อเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๖๓ และ มาตรา ๖๕ ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำติดตาม การดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมที่ กนช. ให้ความเห็นชอบ และทบทวนแผนป้องกันฯ ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และ สทนช. โดยกองบริหารจัดการลุ่มน้ำมีหน้าที่และอำนาจในการกลั่นกรองและเสนอความเห็นต่อ กนช. เกี่ยวกับแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมของคณะกรรมการลุ่มน้ำ ดังนั้น สทนช. จึงได้รวบรวม วิเคราะห์ และกลั่นกรองผลติดตามการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ ดังกล่าว ทั้ง ๒๒ ลุ่มน้ำ จนถึงเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗ เสนอต่อ กนช.

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อติดตามประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ภายใต้พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๒๒ ลุ่มน้ำ

๒. เพื่อวิเคราะห์และเสนอแนวทางการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกัน และแก้ไขภาวะน้ำท่วม จำนวน ๒๒ ลุ่มน้ำ

๓. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ภายใต้การดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

๒. วิธีการดำเนินการ

การติดตามประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม โดยใช้แบบสำรวจเพื่อวิเคราะห์การติดตามประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมของผู้เกี่ยวข้องกับแผนดังกล่าวในทุกมิติ ประกอบด้วย คณะกรรมการลุ่มน้ำในฐานะผู้ซึ่งจัดทำแผนป้องกันฯ หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะผู้ซึ่งดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ และภาคประชาชน (องค์กรผู้ใช้น้ำ) ในฐานะผู้ที่ได้รับประโยชน์และผลกระทบจากการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ รายละเอียดทั้ง ๒๒ ลุ่มน้ำ

๒.๑ แบบสำรวจการติดตามประเมินผลแผนป้องกันฯ

แบบสำรวจการติดตามประเมินผลแผนป้องกันฯ ประกอบด้วย ๔ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ ๒ การติดตามประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

ตอนที่ ๓ การติดตามประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ และ/หรือความคาดหวัง ภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

เกณฑ์การให้คะแนนการติดตามประเมินผลแผนป้องกันฯ แบ่งออกเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับ ๕ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์มากที่สุด

ระดับ ๔ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์มาก

ระดับ ๓ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ปานกลาง

ระดับ ๒ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์น้อย

ระดับ ๑ หมายถึง สามารถนำไปใช้ประโยชน์น้อยที่สุด

๒.๒ กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๔ กลุ่ม ดังนี้

๑. คณะกรรมการลุ่มน้ำ ในฐานะผู้จัดทำแผนป้องกันฯ ตามมาตรา ๓๕ (๒) และติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันฯ ตามมาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๕
๒. หน่วยงานของรัฐ ในฐานะผู้ดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ ตามมาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๕
๓. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะผู้ดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ ตามมาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๕
๔. ภาคประชาชน (องค์กรผู้ใช้น้ำ) ในฐานะผู้ดำเนินการร่วมกับคณะกรรมการลุ่มน้ำ หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามกฎกระทรวง องค์กรผู้ใช้น้ำ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งได้รับประโยชน์และผลกระทบจากการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ

๒.๓ วิธีการวิเคราะห์

การวิเคราะห์โดยใช้กราฟใยแมงมุมหรือแผนภูมิเรดาร์ (Radar Chart) แสดงผลการติดตามประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม รวมทั้งการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเชิงพรรณนา เพื่อใช้ในการวิเคราะห์การติดตามประเมินผลแผนดังกล่าว นำไปสู่การเสนอแนวทางการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และสามารถใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับลุ่มน้ำและภาพรวมของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๓. ผลการติดตาม

การติดตามประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม โดยใช้แบบสำรวจ จำนวน ๔ กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย คณะกรรมการลุ่มน้ำในฐานะผู้จัดทำแผนป้องกันฯ หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะผู้นำแผนป้องกันฯ ไปสู่การปฏิบัติ และภาคประชาชน (องค์กรผู้ใช้น้ำ) ในฐานะผู้ได้รับผลประโยชน์จากแผนป้องกันฯ ซึ่ง สทช. ได้รวบรวมผลการติดตามทั้ง ๒๒ ลุ่มน้ำ เพื่อจัดทำในภาพรวมของทั้งประเทศ โดยมีผู้ตอบแบบสำรวจทั้งสิ้น ๔,๐๑๐ ราย รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ จำนวนผู้ตอบแบบสำรวจ

กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้ตอบแบบสำรวจ (ราย)	ร้อยละ
๑. คณะกรรมการลุ่มน้ำ	๔๒๘	๑๐.๖๗
๒. หน่วยงานของรัฐ	๘๒๗	๒๐.๖๒
๓. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒,๒๐๑	๕๔.๘๘
๔. ภาคประชาชน (องค์กรผู้ใช้น้ำ)	๕๕๔	๑๓.๘๒
รวม	๔,๐๑๐	๑๐๐

ผู้ตอบแบบสำรวจทั้งสิ้น ๔,๐๑๐ ราย โดยผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่มีระดับความเข้าใจแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ในระดับปานกลางและมาก คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๘๔ และร้อยละ ๓๒.๒๗ ตามลำดับ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ ระดับความเข้าใจแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

ระดับความเข้าใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้อยมาก / ไม่เคยรับทราบ	๑๒๖	๓.๑๔
น้อย	๔๔๘	๑๑.๑๗
ปานกลาง	๑,๗๕๘	๔๓.๘๔
มาก	๑,๒๙๔	๓๒.๒๗
มากที่สุด	๓๘๔	๙.๕๘
รวม	๔,๐๑๐	๑๐๐

๓.๑ ผลรับฟังความคิดเห็นจากการติดตามประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

การติดตามประเมินผลให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งที่ กนช. ให้ความเห็นชอบ เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการใช้ประกอบการทบทวนแผนป้องกันฯ ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และเตรียมความพร้อมของแผนป้องกันฯ ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะดำเนินการได้เมื่อเกิดภาวะน้ำแล้ง ตามมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง ตามมาตรา ๖๑

จากผลการวิเคราะห์การติดตามประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งในภาพรวมของประเทศ พบว่า เห็นควรมุ่งเน้นปรับปรุงข้อมูลและรายละเอียดด้านงบประมาณมากที่สุด รองลงมาเป็นด้านวิธีการควบคุมการใช้น้ำ และด้านการหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทน โดยมีระดับคะแนน ๓.๖๘ ๓.๗๒ และ ๓.๗๖ ตามลำดับ รายละเอียดดังแสดงในรูปที่ ๑ และตารางที่ ๓



รูปที่ ๑ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการติดตามประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง จำนวน ๗ รายการ

ตารางที่ ๓ ผลระดับคะแนนการติดตามประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง จำนวน ๗ รายการ

รายการ	ระดับการใช้ประโยชน์ ((๑)น้อยที่สุด - (๕)มากที่สุด)
๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน	๓.๙๒
๒. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ	๓.๖๘
๓. การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง	๓.๘๔
๔. การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ	๓.๘๘
๕. วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่	๓.๗๖
๖. การหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง	๓.๗๒
๗. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำแล้ง	๓.๘๔

การรวมรวมและวิเคราะห์ข้อคิดเห็นจากการประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งของทั้ง ๒๒ กลุ่มน้ำ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งในภาพรวมของประเทศ ประกอบด้วย ๗ รายการ ได้แก่ หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่ การหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ซึ่งเกิดภาวะน้ำแล้ง และการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำแล้ง สรุปรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔

ตารางที่ ๔ ข้อคิดเห็นจากการประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง

รายการ	ข้อเสนอแนะ
๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน	- ควรกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในระดับพื้นที่และระดับลุ่มน้ำให้มีความชัดเจน รวมทั้งให้มีผังกระบวนการทำงานที่เชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงาน จนถ่ายทอดไปสู่ระดับประชาชน นอกจากนี้ควรเสนอแนวทางการทำความเข้าใจให้ตรงกัน - ควรมีการระบุช่องทางการติดต่อหน่วยงานในระดับพื้นที่ ทั้งช่วงปกติและวิกฤต เช่น สายด่วน ไลน์กลุ่ม แอปพลิเคชัน และเว็บเพจ เป็นต้น

รายการ	ข้อเสนอแนะ
๒. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ	- ควรเพิ่มข้อมูลแหล่งที่มา วิธีการของงบประมาณ และสถิติการใช้งบประมาณที่ผ่านมา ทั้งงบรายจ่ายประจำปี (Function Area Agenda) งบกลาง งบยบยั้ง ป้องกัน เหยี่ยวยา (เงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น) เงินนอกงบประมาณ เป็นต้น เพื่อใช้ประกอบการประเมินการขอตั้งงบประมาณ - ควรมีการวางแผนและกำหนดวงเงินงบประมาณล่วงหน้า สำหรับการดำเนินการป้องกันตามแผนป้องกันฯ และเสนอให้ตั้งงบประมาณไว้ที่หน่วยงานกลางที่สามารถอนุมัติในกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น
๓. การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง	- ควรเพิ่มเติมข้อมูลและ/หรือปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย และจัดทำเป็นระบบสารสนเทศ เช่น อุตฯ-อุทกวิทยา แหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำใต้ดิน คุณภาพน้ำ พื้นที่เสี่ยงแล้ง ระบบประปา อาคารชลศาสตร์ เครื่องจักร เครื่องมือ และให้จำแนกได้ในระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล - ควรเพิ่มข้อมูลผังน้ำตาม พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ควรเพิ่มข้อมูลการใช้น้ำแต่ละประเภท ทั้งปริมาณการใช้น้ำ วิธีการใช้น้ำ และอัตราความเป็นไปได้ในการเปลี่ยนน้ำ - ควรเพิ่มข้อมูลหลักเกณฑ์การประกาศภาวะน้ำแล้งที่เป็นบริบทของกลุ่มน้ำ กลไกการยกระดับสถานการณ์ภัยแล้ง และหลักเกณฑ์การผันน้ำระหว่างกลุ่มน้ำ - เพิ่มเกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) และเกณฑ์การจัดสรรน้ำของเขื่อน และการบริหารจัดการกลุ่มน้ำ - ควรมีข้อมูล/สถิติ การรุกตัวและพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการรุกตัวของน้ำเค็ม (ในกรณีลุ่มน้ำที่มีทางน้ำไหลลงทะเล)
๔. การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ	- ควรเสนอแนวทางการประชาสัมพันธ์ที่ครอบคลุม ทั่วถึง อย่างมีประสิทธิภาพ และช่องทางการเข้าถึงข้อมูลระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน เช่น กลุ่มไลน์ หอกระจายข่าว เป็นต้น รวมทั้งใช้ภาษาถิ่นหรือภาษาที่เข้าใจง่าย - ควรมีผังขั้นตอนและกลไกการประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน หน่วยงานสามารถนำไปปฏิบัติได้ มีข้อมูลข่าวสารไปในทิศทางเดียวกัน ตั้งแต่ หน่วยงานของรัฐ ผู้ว่าราชการจังหวัด การเมือง (สส. สจ. สก.) สื่อมวลชนอิสระ เป็นต้น - ควรมีช่องทางในการแจ้งข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่ เพื่อแจ้งเหตุและสภาพปัญหาต่าง ๆ เช่น สายด่วน (call center) - ควรมีการจัดทำคู่มือแผนป้องกันฯ ฉบับย่อ ที่สามารถเข้าใจได้ง่ายทั้งในมิติของหน่วยงานและภาคประชาชน

รายการ	ข้อเสนอแนะ
๕. วิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่	- ควรเพิ่มแนวทางและวิธีการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่ โดยใช้ข้อมูลการใช้น้ำแต่ละประเภท ทั้งปริมาณการใช้น้ำ วิธีการใช้น้ำ และอัตราความเป็นไปได้ในการเปลี่ยนน้ำเพื่อประโยชน์สาธารณะ โดยให้มีการสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในทุกระดับ - ควรเพิ่มข้อมูลลำดับความสำคัญการใช้น้ำในพื้นที่ที่สอดคล้องกับประกาศ กนช. หรือมติคณะกรรมการลุ่มน้ำ - ควรเพิ่มหลักเกณฑ์การวิเคราะห์สัดส่วนการจัดสรรน้ำ การกำหนดพฤติกรรมการเพาะปลูกให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำ - ควรเพิ่มเติมแผนการสร้างความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของผู้ใช้น้ำ องค์กรผู้ใช้น้ำ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๖. การหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ที่เกิดภาวะน้ำแล้ง	- ควรเพิ่มข้อมูลและแนวทางจัดการหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำจากแหล่งน้ำทดแทนมายังพื้นที่ที่เกิดภาวะน้ำแล้ง - ควรมีการจัดทำฐานข้อมูลแหล่งน้ำในเชิงพื้นที่ถึงระดับตำบล - ควรจัดทำแผนแหล่งน้ำสำรองและการพัฒนาแหล่งน้ำใหม่ โดยเฉพาะในพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ - ควรจัดทำแผนเผชิญเหตุ ในระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล ในการแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำในพื้นที่
๗. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำแล้ง	- ควรเพิ่มข้อมูลกลไก/ขั้นตอน/ผังปฏิบัติงาน ร่วมกันของหน่วยงานให้ชัดเจน ภายใต้กลไกศูนย์บริหารลุ่มน้ำตามแผนป้องกันฯ และเสนอแนวทางการจัดตั้งเครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่เสี่ยงแล้ง ให้สอดคล้องกับองค์ประกอบของคณะกรรมการลุ่มน้ำ - ควรกำหนดแผนการปฏิบัติงาน ตั้งแต่การเตรียมความพร้อมจนถึงการชดเชยเยียวยา โดยระบุหน่วยงานรับผิดชอบหลักในพื้นที่แต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน และมีการซักซ้อมจำลองสถานการณ์ต่าง ๆ

๓.๒ ผลรับฟังความคิดเห็นจากการติดตามประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

การติดตามประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมที่ กนช. ให้ความเห็นชอบ เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการใช้ประกอบการทบทวนแผนป้องกันฯ ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และเตรียมความพร้อมของแผนป้องกันฯ ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะดำเนินการได้เมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม ตามมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ตามมาตรา ๖๔

จากผลการวิเคราะห์การติดตามประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมในภาพรวมของประเทศ พบว่า เห็นควรมุ่งเน้นปรับปรุงข้อมูลและรายละเอียดข้อมูลด้านงบประมาณมากที่สุด รองลงมาเป็นข้อมูลด้านวิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด และด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม โดยมีระดับคะแนน ๓.๗๒ ๓.๗๕ และ ๓.๘๐ ตามลำดับ รายละเอียดดังแสดงในรูปที่ ๒ และตารางที่ ๕



รูปที่ ๒ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการติดตามประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม จำนวน ๙ รายการ

ตารางที่ ๕ ผลระดับคะแนนการติดตามประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม จำนวน ๙ รายการ

รายการ	ระดับการใช้ประโยชน์ ((๑)น้อยที่สุด - (๕)มากที่สุด)
๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน	๓.๙๐
๒. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ	๓.๗๒
๓. การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม	๓.๘๔
๔. การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม	๓.๘๐
๕. การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม	๓.๘๔
๖. การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ	๓.๘๙
๗. วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด	๓.๗๕
๘. วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป	๓.๘๒
๙. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม	๓.๘๕

การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อคิดเห็นจากการประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมของทั้ง ๒๒ กลุ่มน้ำ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมในภาพรวมของประเทศ ประกอบด้วย ๙ รายการ ได้แก่ หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป และการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม สรุปรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๖

ตารางที่ ๖ ข้อคิดเห็นจากการประเมินผลแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

รายการ	ข้อเสนอแนะ
๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน	- ควรกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในระดับพื้นที่และระดับลุ่มน้ำให้มีความชัดเจน รวมทั้งให้มีผังกระบวนการทำงานที่เชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงาน จนถ่ายทอดไปสู่ระดับประชาชน นอกจากนี้ควรเสนอแนวทางการทำความเข้าใจให้ตรงกัน - ควรมีการระบุช่องทางการติดต่อหน่วยงานในระดับพื้นที่ ทั้งช่วงปกติและวิกฤต เช่น สายด่วน ไลน์กลุ่ม แอปพลิเคชัน และเว็บเพจ เป็นต้น
๒. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ	- ควรเพิ่มข้อมูลแหล่งที่มา วิธีการของงบประมาณ และสถิติการใช้งบประมาณที่ผ่านมา ทั้งงบรายจ่ายประจำปี (Function Area Agenda) งบกลาง งบยืมยืม ป้องกัน เหยี่ยวยา (เงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น) เงินนอกงบประมาณ เป็นต้น เพื่อใช้ประกอบการประเมินการขอตั้งงบประมาณ - ควรมีการวางแผนและตั้งงบประมาณล่วงหน้า สำหรับการดำเนินงานภายใต้แผนป้องกันฯ และเสนอให้ตั้งงบประมาณไว้ที่หน่วยงานกลางที่สามารถอนุมัติในกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น
๓. การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม	- ควรเพิ่มเติมข้อมูลและ/หรือปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย และจัดทำเป็นระบบสารสนเทศ เช่น อุตุ-อุทกวิทยา แหล่งน้ำผิวดิน พื้นที่เสี่ยงท่วม พื้นที่ลุ่มต่ำ ความสามารถในการเก็บกักน้ำและการระบายน้ำ อาคารชลศาสตร์ เครื่องจักร เครื่องมือ และให้จำแนกได้ในระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล - ควรเพิ่มข้อมูลฝั่งน้ำตาม พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ควรเพิ่มข้อมูลหลักเกณฑ์การยกระดับที่เป็นบริบทของลุ่มน้ำกลไกการยกระดับสถานการณ์อุทกภัย - ควรเพิ่มเกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) และเกณฑ์การระบายน้ำของเขื่อนที่สำคัญ รวมทั้งผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นที่มีการระบายน้ำในแต่ละกรณี และวิธีการบริหารจัดการแบบกลุ่มลุ่มน้ำ - ควรมีข้อมูล/สถิติ อิทธิพลจากการขึ้นลงของระดับน้ำทะเล (ในกรณีลุ่มน้ำที่มีทางน้ำไหลลงทะเล) หรืออิทธิพลจากแม่น้ำที่ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมจนทำให้ระบายน้ำได้ล่าช้า เช่น แม่น้ำโขง

รายการ	ข้อเสนอแนะ
๔. การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม	- ควรเติมเต็มข้อมูลและ/หรือปรับปรุงข้อมูล เช่น จุดเฝ้าระวังน้ำท่วม ดินโคลนถล่ม พื้นที่วิกฤต พื้นที่เปราะบาง เกณฑ์การยกระดับภัยที่เป็นบริบทของกลุ่มน้ำ กระบวนการเตรียมความพร้อมที่ชัดเจนหากเกิดภัยในระดับชุมชนและพื้นที่สำคัญ รวมทั้งเสนอแนวทางการจัดการความเสี่ยง ในกรณีที่มีอันตรายถึงชีวิต หรือต่อการดำรงชีวิตในระหว่างประสบภัยพิบัติ เช่น ชูดยังชีพ โดรนส่งของอาหาร เป็นต้น - ควรเพิ่มข้อมูลพื้นที่อพยพ การเตรียมการในพื้นที่อพยพ แนวทางในการซักซ้อม แผนเผชิญเหตุ/แผนอพยพ โดยสามารถสื่อสารได้ถึงประชาชน - ควรเพิ่มผังกระบวนการหรือขั้นตอนการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ชัดเจน ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ควรบริหารความเสี่ยงโดยคำนึงถึงผลกระทบกับกลุ่มน้ำข้างเคียง โดยให้สอดคล้องกับประกาศ กนช. และลุ่มน้ำระหว่างประเทศ
๕. การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม	- ควรเพิ่มข้อมูลสถานีโทรมาตรที่มีอยู่ และเสนอแนวทางการตั้งสถานีโทรมาตรให้ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยง - ควรระบุช่องทางการแจ้งเตือนภัย ที่ทันสมัยการณณ์ เช่น เว็บไซต์ ระบบ SMS ระบบแจ้งเตือนภัยระดับลุ่มน้ำ หรือศูนย์น้ำจังหวัด - ควรระบุผังความเชื่อมโยงการเตือนภัยของข้อมูลน้ำฝน น้ำทำน้ำป่าไหลหลาก ดินโคลนถล่ม และกลไกการดำเนินงานของหน่วยงาน
๖. การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ	- ควรเสนอแนวทางการประชาสัมพันธ์ที่ครอบคลุม ทั่วถึงอย่างมีประสิทธิภาพ และช่องทางการเข้าถึงข้อมูลระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน เช่น กลุ่มไลน์ หอกระจายข่าว วิทยุสื่อสาร ระบบ SMS ระบบ Cell Broadcast เป็นต้น รวมทั้งใช้ภาษาถิ่นหรือภาษาที่เข้าใจง่าย - ควรมีผังขั้นตอนและกลไกการประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน หน่วยงานสามารถนำไปปฏิบัติได้ มีข้อมูลข่าวสารไปในทิศทางเดียวกัน ตั้งแต่ หน่วยงานของรัฐ ผู้ว่าราชการจังหวัด การเมือง (สส. สจ. สก.) สื่อมวลชนอิสระ เป็นต้น - ควรมีช่องทางในการแจ้งข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่ เพื่อแจ้งเหตุและสภาพปัญหาต่าง ๆ เช่น สายด่วน (call center) - ควรมีการจัดทำคู่มือแผนป้องกันฯ ฉบับย่อ ที่สามารถเข้าใจได้ง่ายทั้งในมิติของหน่วยงานและภาคประชาชน

รายการ	ข้อเสนอแนะ
๗. วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด	- ควรเพิ่มข้อมูลแนวทางการบริหารจัดการมลน้ำและอาคารชลศาสตร์ที่คำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ เช่น ผลกระทบจากการระบายน้ำน้ำทะเลหนุน และน้ำเทือกกลับ เป็นต้น รวมทั้งวิเคราะห์วิธีการระบายน้ำล่วงหน้าตามสถานการณ์ต่าง ๆ (Scenarios) ได้แก่ การคาดการณ์ผลกระทบที่อาจจะเกิด และแนวทางป้องกัน/บรรเทา/ช่วยเหลือ - เพิ่มข้อมูลระบบลำน้ำ ระยะเวลาเดินทางของน้ำ และความจุของลำน้ำ (Schematic diagram) - ทั้งนี้ ข้อมูลการวิเคราะห์ต่าง ๆ เห็นควรให้อ้างอิงจากผังน้ำ เช่น โครงข่ายน้ำ แหล่งน้ำในพื้นที่ ทิศทางการไหล และระยะทาง และระยะเวลาเดินทางของน้ำ - ควรเสนอแนะแนวทางการระบายน้ำด้วยนวัตกรรมใหม่ ๆ เช่น วิธีแก้ปัญหาโดยอาศัยธรรมชาติเป็นฐาน (Nature - based Solution : NbS)
๘. วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป	- ควรเพิ่มแนวทางการนำน้ำที่ขังในพื้นที่ลุ่มต้ำน้ำหลากหรือน้ำท่วมขังไปใช้ประโยชน์ รวมทั้งวิธีการสูบล้าง - ควรเสนอแนะแนวทางการกักเก็บน้ำด้วยนวัตกรรมใหม่ ๆ เช่น วิธีแก้ปัญหาโดยอาศัยธรรมชาติเป็นฐาน (Nature-based Solution : NbS)
๙. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม	- ควรเพิ่มข้อมูลกลไก/ขั้นตอน/ผังปฏิบัติงาน ร่วมกันของหน่วยงานให้ชัดเจน ภายใต้กลไกศูนย์บริหารลุ่มน้ำตามแผนป้องกันฯ และเสนอแนวทางการจัดตั้งเครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่เสี่ยงท่วม ให้สอดคล้องกับองค์ประกอบของคณะกรรมการลุ่มน้ำ - ควรกำหนดแผนการปฏิบัติงาน ตั้งแต่การเตรียมความพร้อมการเผชิญเหตุ (การปฏิบัติการตอบโต้) และการฟื้นฟูสภาพโดยระบุหน่วยงานรับผิดชอบหลักในพื้นที่แต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน และมีการซักซ้อมจำลองสถานการณ์ต่าง ๆ - ควรเสนอแนะช่องทางการสื่อสารให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ที่ได้รับภัยพิบัติ เช่น หากไม่มีสัญญาณโทรศัพท์/อินเทอร์เน็ตในพื้นที่

๓.๓ ความคาดหวังต่อแผนป้องกันและแก้ไขภาวบน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวบน้ำท่วม

ผู้ตอบแบบสำรวจนอกจากเสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวบน้ำแล้ง จำนวน ๗ รายการ และแผนป้องกันและแก้ไขภาวบน้ำท่วม จำนวน ๙ รายการ ผู้ตอบแบบสำรวจเสนอความคาดหวังต่อแผนป้องกันฯ สรุปแยกเป็นหมวดหมู่ ดังนี้

๑) ข้อมูลพื้นที่เสี่ยง

เนื่องจากมีพื้นที่ขาดแคลนน้ำและน้ำท่วมนอกเหนือจากที่รายงาน ควรมีการสำรวจและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน และเสนอแนวทางการป้องกันและแก้ไขที่เป็นรูปธรรม รวมทั้ง ข้อมูลเครื่องจักร เครื่องมือที่พร้อมใช้งาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ทันต่อสถานการณ์

๒) ระบบแจ้งเตือนภัย

ควรมีระบบแจ้งเตือนภัยที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และมีการแจ้งเตือนสถานการณ์ล่วงหน้าให้ประชาชนสามารถเตรียมตัวได้ทัน รวมทั้งควรมีการซักซ้อมแนวทางปฏิบัติหากเกิดภัยอย่างต่อเนื่อง และระบบรับแจ้งสถานการณ์จากประชาชนในพื้นที่

ปัจจุบันการแจ้งเตือนอาศัยประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ ควรมีระบบช่วยตัดสินใจในระดับลุ่มน้ำและระดับพื้นที่ เพื่อให้หน่วยงานสามารถประเมินสถานการณ์ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

๓) การฝึกอบรม

ควรมีการฝึกอบรมการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ อย่างต่อเนื่อง โดยการจำลองสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการถอดบทเรียนหากเกิดเหตุเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

๔) การประชาสัมพันธ์

ควรมีการจัดทำแผนป้องกันฯ ฉบับประชาชน ที่สามารถเข้าใจได้ง่าย เช่น ขั้นตอนและสถานที่อพยพ แหล่งการติดตามข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น

๔. สรุปผลและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๔.๑ สรุปผล

สททช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการลุ่มน้ำ ได้จัดส่งแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมที่ กทช. เห็นชอบ ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำ หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรียบร้อยแล้ว รวมทั้งได้สร้างการรับรู้การดำเนินการภายใต้แผนดังกล่าวอย่างต่อเนื่องในการนี้ เพื่อเป็นการติดตามการดำเนินการตามมาตรา ๖๓ และ มาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงได้จัดทำแบบสำรวจเพื่อติดตามการนำไปใช้ประโยชน์และข้อเสนอแนะของการดำเนินการภายใต้แผนดังกล่าว ซึ่งมีผู้ตอบแบบสำรวจทั้งสิ้น ๔,๐๑๐ ราย ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่มีระดับความเข้าใจแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมในระดับปานกลางถึงมาก

ผู้ตอบแบบสำรวจมีความเห็นในระยะเร่งด่วนควรเพิ่มประสิทธิภาพแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง ในด้านงบประมาณ ด้านวิธีการควบคุมการใช้น้ำ และด้านการหาแหล่งน้ำทดแทนและการขนส่งน้ำ

ผู้ตอบแบบสำรวจมีความเห็นในระยะเร่งด่วนควรเพิ่มประสิทธิภาพแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ในด้านงบประมาณ ด้านวิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการ และด้านวิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

๔.๒ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. จัดทำแผนป้องกันฯ ในระดับกลุ่มลุ่มน้ำ ภาพรวมทั้งประเทศ และลุ่มน้ำระหว่างประเทศ
๒. จัดทำกลไกหรือผังการปฏิบัติงาน ภายใต้แผนป้องกันฯ ที่ชัดเจน สอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน สามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ตั้งแต่ก่อนเกิดสถานการณ์จนถึงขั้นฟื้นฟูเยียวยา
๓. จัดทำระบบตัดสินใจ (Decision Support System : DSS) ที่เชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับประเทศ ลุ่มน้ำ และลุ่มน้ำข้างเคียง แสดงข้อมูลเกณฑ์ระดับเสี่ยงภัยที่สามารถใช้ประกอบการแจ้งเตือนและตัดสินใจของหน่วยงานและประชาชน โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ทันสมัย เช่น Artificial Intelligent (AI) และ Digital Twin ให้สอดคล้องกับสภาพที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change)
๔. เพิ่มประสิทธิภาพระบบเผยแพร่ข้อมูล แจ้งเตือน และระบบรับแจ้งเหตุจากพื้นที่ ให้ทันสถานการณ์
๕. ยกระดับการดำเนินการภายใต้แผนป้องกันฯ โดยชักจูง จำลองสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งแผนบริหารความเสี่ยง และระบบติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

ภาคผนวก



พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑



มติการประชุม กนช.
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ และ
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๗



แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และ
แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ๒๒ กลุ่มน้ำ



แบบสำรวจการติดตามการดำเนินการ
ภายใต้แผนป้องกันฯ



รายงานสรุปผลการดำเนินการฯ ๒๒ กลุ่มน้ำ

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายไพฑูรย์ เก่งการช่าง
นายไวฑิต โอชวิช

นายเลิศพันธ์ สุขยิธัญ
นายอนันต์ เพ็ชรหนู
นายศราวุธ สาก
นายชัยรัตน์ ศรีโนนทอง
นายชัยวัฒน์ จันทวี

รองเลขาธิการ สทนช.
ที่ปรึกษาด้านยุทธศาสตร์น้ำ
รักษาราชการแทน รองเลขาธิการ สทนช.
ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการลุ่มน้ำ
ผู้อำนวยการ สทนช.๑
ผู้อำนวยการ สทนช.๒
ผู้อำนวยการ สทนช.๓
ผู้อำนวยการ สทนช.๔

ผู้จัดทำ

นายโอฬาร เวศอุไร
นายสถาพร รักชีพ
นายสิริวัชร บุญวิชัย
นายพงศ์พัฒน์ กุมภาพันธุ์
นายชัยพร เจริญฉิม
นางสาวเบญจพร วัฒนวินิน
นายภัทรพล แก้วพิกุล

ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารจัดการลุ่มน้ำ ๒
รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารจัดการลุ่มน้ำ ๑
วิศวกรชลประทานชำนาญการ กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ
วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ
วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ
วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ
วิศวกรชลประทาน กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ

